

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY ZA 2025 ROK
ORAZ
POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
ZADAŃ W 2026 ROKU
W GMINIE MARCISZÓW

Marciszów, marzec 2026 r

Sporządziła: Teresa Krajewska-Wiśniak
Kierownik GOPS Marciszów

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, do dnia 31 marca każdego roku.

Katalog zadań zawarty w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań gminy, zgodnie z ustawą, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy Marciszów;
- 7) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny.

Na terenie Gminy Marciszów pracę z rodziną koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie. Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w gminie Marciszów zatrudniano asystenta rodziny. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny, polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Ponadto w ramach swoich obowiązków asystent rodziny jest zobowiązany, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej.

Zadania asystenta rodziny realizowane zostały zgodnie z przepisami ustawowymi i polegały przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny, w ramach pracy asystenta rodziny, jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania

destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny. Działania asystenta rodziny ukierunkowane są przede wszystkim na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku. Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloprotblemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach.

Model pracy z rodziną objętą asystą rodzinną zakłada współpracę pracownika socjalnego i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły, począwszy od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzia, jakimi są plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny), również poprzez pozostałe fazy: realizacji planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w kontraktach socjalnych i planach pracy, współpraca z partnerami w obszarze wspierania rodziny), a także w fazie monitorowania rodziny.

Asystent rodziny zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marciszowie realizuje w szczególności następujące zadania:

- Pomaga w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej.
- Udziela pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
- Udziela pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.
- Wspiera aktywność społeczną rodzin.
- Udziela pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
- Udziela pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Rady Gminy Marciszów Uchwałą Nr VIII/47/2024 z dnia 30 grudnia 2024 przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w gminie Marciszów. Program powstał dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, w trosce o ich harmonijny rozwój dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności oraz dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa. Program określa kierunki pracy z dziećmi w rodzinach dysfunkcyjnych oraz pomoc dla rodzin przeżywających trudności.

Realizacja programu w 2025 roku przedstawia się następująco

Pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych w gminie Marciszów, odbywała się w 2025 r. poprzez współpracę przedstawicieli następujących instytucji:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie.
2. Placówek oświatowych.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy.
4. Urzędu Gminy Marciszów.
5. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Placówek służby zdrowia.
7. Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze.
8. Komendy Powiatowej Policji w Kamiennej Górze.

9. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze.
10. Powiatowego Urzędu Pracy w Kamiennej Górze.
11. Organizacji społecznych, podmiotów działających na rzecz dzieci i młodzieży.

Odbiorcami programu przede wszystkim są rodziny wychowujące dzieci, w szczególności te przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub, które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych, których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej.

Celem strategicznym Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Marciszów jest **rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**. Cel zostanie osiągnięty dzięki realizacji w poszczególnych latach niżej wymienionych celów szczegółowych:

1. Budowanie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny poprzez działania interdyscyplinarne mające na celu zapobieganiu sytuacjom wymagającym interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących	
Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem we wszystkich obszarach funkcjonowania.	<p>Podjmowanie współpracy instytucjonalnej z podmiotami gminnymi na rzecz dziecka i rodziny. W ramach zadania ośrodek prowadzi stałą współpracę, w szczególności ze szkołami, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Urzędem Pracy, Kuratorami Sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w zakresie monitoringu wspólnych klientów, poprzez spotkania i wymianę informacji.</p> <p>W ramach tego zadania, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, prowadził monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba monitorowanych dzieci - 73 - liczba wywiadów środowiskowych - 338 - liczba rodzin objętych nadzorem Kuratorów Sądowych - 12
Zapewnienie interdyscyplinarnej pomocy dzieciom i ich rodzinom w kryzysie, rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów w rodzinach.	<p>W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, utworzony został zespół interdyscyplinarny. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest diagnozowanie przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, monitorowanie realizowanych zadań przez powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe jak również inicjowanie działań w stosunku do osób doznających</p>

	<p>przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń ZI - 6 - liczba osób skierowanych przez ZI do punktu Konsultacyjnego - 2 - liczba dzieci objętych opieką psychologiczną w Zespole Szkół i pedagogiczną, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - pedagog – 49 - psycholog - 20 - liczba dzieci odebranych rodzinie - 1
Organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego.	<p>Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą. Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marciszowie działa punkt konsultacyjny świadczący usługi m.in. w zakresie poradnictwa rodzinnego, psychoterapii uzależnień i współuzależnień.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, które skorzystały z punktu pomocy - 238
Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej rodziców, motywowanie do podjęcia i utrzymania zatrudnienia, uczestnictwa w kursach zawodowych itp.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych - 4 - liczba zawartych kontraktów socjalnych - 4
Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	<p>Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie ponosi odpłatność za pobyt dzieci z terenu gminy w rodzinach zastępczych, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego i w domu dziecka. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - 6 - kwota wydatkowana na pieczę zastępczą – 79.022,34 zł
Wspieranie rodziny i pieczy zastępczej w ramach programów resortowych.	<p>W ramach zadania GOPS Marciszów pozyskał środki z „Programu asystent rodziny na rok 2025” na dofinansowanie wynagrodzenia asystenta rodziny w wysokości – 10.934,40 zł</p>

2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego	
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, udziela rodzinom wsparcia finansowego, realizowanego w formach pieniężnych oraz niepieniężnych. Pomoc udzielana jest ze względu na trudną sytuację życiową, przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego. Ponadto realizuje również wypłaty świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji świadczeń, świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stypendium socjalnego i dodatków mieszkaniowych -liczba osób i rodzin korzystających z pomocy ośrodka - 272
Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy Domowej w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie. - liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” - 41 - liczba rodzin objętych pomocą - 41 - liczba rodzin objętych monitoringiem - 41
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Pracownicy socjalni, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej, Asystent rodziny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych motywują i zobowiązują osoby uzależnione do podjęcia terapii. - W roku 2025 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły- 4 wnioski . - liczba osób skierowanych do punktu pomocy - 12
Wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - 0 - liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia Za Życiem w wysokości 4000 zł - 0 <i>Brak potrzeb w tym zakresie.</i>
3. Wspieranie rodzin w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	
Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny. Pomoc rodzinom w łagodzeniu lub usuwaniu kryzysu będącego powodem umieszczenia dziecka w zastępczych formach opieki, a także w tworzeniu optymalnie	W zależności od zdiagnozowanych potrzeb zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania

<p>najlepszych warunków do prawidłowego rozwoju dziecka.</p>	<p>podjęwane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta.</p> <p>Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie, na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny. W roku 2025 asystent rodziny pracował z 10 rodzinami i obejmował wsparciem łącznie 20 dzieci. W ramach swoich obowiązków asystent rodziny uczestniczył w spotkaniach zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Są to zespoły powoływane przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, które monitorują i analizują sytuacje rodzin pod kątem możliwości powrotu dzieci do naturalnego środowiska</p> <p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 10</p>
<p>4. Opieka nad dzieckiem i rodziną sprzyjająca prawidłowemu, wszechstronnemu rozwojowi wszystkich członków rodziny, a w szczególności dzieci</p>	
<p>Prowadzenie programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>- liczba programów - 6 - liczba uczestniczących w nich osób - 387 - liczba placówek – 1</p>
<p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w ramach Gminnego wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu”.</p>	<p>Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży z gminy Marciszów.</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie w 2025 roku uczestniczył w realizacji rządowego programu pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W celu realizacji zadania pozyskano dofinansowanie w wysokości 55.033,00 zł, a udział własny w realizacji Programu wyniósł 39.967,00 zł.</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży otrzymujących posiłek w ramach programu - 35</p>
<p>Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych w celu zapewnienia realizacji potrzeb edukacyjnych.</p>	<p>Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy na realizację, którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Urząd Gminy w Marciszowie udzielił wsparcia uczniom z terenu gminy w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia/rodziny</p> <p>- liczba uczniów otrzymujących stypendia i zasiłki szkolne - 2 uczniów; - kwota wypłaconych świadczeń 2.480,00 zł.</p>

Organizowanie w okresie wakacji i ferii stacjonarnych i wyjazdowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	- liczba organizowanych form wypoczynku - 1 - liczba uczestniczących dzieci i młodzieży - 4
Koordinacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie w ramach swoich kompetencji realizuje zadania z zakresu SUO. Jest to dedykowana forma wsparcia dla dzieci o szczególnych potrzebach z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną lub ruchową, a także dzieci z autyzmem. - liczba świadczeń i dzieci korzystających z pomocy - 164 świadczeń / 2 dzieci
5. Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z rodzinami wymagającymi szczególnego wsparcia	
Szkolenia asystentów rodzin pracowników socjalnych, pedagogów i psychologów szkolnych podnoszących kwalifikacje zawodowe	- liczba organizowanych szkoleń - 9 - liczba osób w nich uczestniczących - 12

Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2026:

1. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie środków na zatrudnienia asystenta rodziny w ramach umowy o pracę w zwiększonym wymiarze czasu pracy.
3. Zapewnienie rodzinom z terenu gminy Marciszów dostępu do poradnictwa specjalistycznego, terapii, konsultacji psychologicznych, terapii rodzinnej oraz mediacji, aby pomóc w przezwyciężeniu kryzysów.
4. Podjęcie działań na rzecz rozwoju różnorodnych środowiskowych form placówek wsparcia dziennego takich jak świetlice, ogniska wychowawcze czy kluby, które zapewniają dzieciom opiekę, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego po szkole.
5. Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny, pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.

Realizacja zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wymaga zaangażowania oraz systemowej, systematycznej i ścisłej współpracy różnych instytucji, które w swej statutowej działalności zajmują się rodzinami z dziećmi. Na tej płaszczyźnie przed nami jeszcze wiele wyzwań. Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, iż niezbędnym działaniem profilaktycznym jest przede wszystkim zapewnienie rodzinom możliwości korzystania z pomocy asystenta rodziny poprzez zatrudnienia asystenta rodziny oraz zapewnienie rodzinom z terenu Gminy Marciszów innych form wsparcia. Skuteczne wsparcie rodzin i dzieci zależy od dalszej, ścisłej współpracy instytucjonalnej i międzyosobowej bowiem jedynie praca zespołowa zapewnia kompleksowość działań niezbędną do osiągnięcia wyznaczonych celów.